

Text ukážky:

Peter Jaroš: Tisícročná včela

Včelín bol tichý, pokojný. Tlmené jesenné bzučanie včiel Samo takmer nevnímal. Nedeľa zvonila vo veži vysoko nad ním. Dotkol sa úľov, letmo do nich nazrel a dal im pokoj. Nebalušil včielky, nedráždil ich. Spomenul si na Orfanidesa, ba priam ho uvidel, ako sa nakláňa nad úľ, ukazovákom mieri na včely a hovorí:

„ Človek je ako tá včela, len jeho usilovnosť a práca ho spasí!“ Samo sa usmial a sadol si na lavičku. Upravil pod sebou domáci koberec a vystrel sa.

Začalo sa mu driemať. Pred očami sa mu mihali predstavy. Včelia kráľovná si ho brala za muža. Bola väčšia ako ženích. Uklonil sa jej a ona si ho zrazu vyhodila na chrbát a vyletela s ním z úľa. Lietala, skákala, jazdila s ním po lúke, až ho napokon stratila. Padol zvysoka, bolestivo sa udrel. Včelia papuľa sa naklonila nad neho a revala mu do tváre. „ Nechcem ťa, nechcem ťa!“ A keď sa mu včelia čeľusť už-už chcela zahryznúť do krku, zreval od strachu a prudko kopol nohou. Chcel žiť...!

Zobudil sa. Nazrel do úľa. Včely pokojne bzučali, akoby spievali. Vnímal melódiu, ale ich reči vôbec nerozumel. „Som ja len hlupák!“ usmial sa sám nad sebou. „ Blúznim o tom, čo je nedosiahnuteľné, a čo je na dosah ruky, o to sa nestarám! Čo inšie som, len hlupák?!“

Úlohy:

1. **Nájdi metonymiu v prvom odseku ukážky a podčiarkni ju v texte.**
2. *„ Človek je ako tá včela, len jeho usilovnosť a práca ho spasí!“*
Ktorá z uvedených viet obsahovo vystihuje uvedenú priamu reč?
 - A) Človek je usilovný ako včela.
 - B) Človek svojou pracovitosťou nahradí včely.
 - C) Človek prežije vďaka svojej usilovnosti a pracovitosti.
 - D) Včely aj ľudia sú pracovité.
3. *Nebalušil včielky, nedráždil ich.*
V uvedenej vete nahrad' zvýraznené slovo synonymom.
4. *Bola väčšia ako ženích.*
Základný tvar zvýrazneného slova je:
 - A) vysoký
 - B) najväčší
 - C) veľký
 - D) veľa

5. *Tlmené jesenné bzučanie včiel Samo takmer nevnímal.*
Nezhodný prívlastok v uvedenej vete je slovo:
A) jesenné
B) tlmené
C) bzučanie
D) včiel
6. *Začalo sa mu driemať.*
Z hľadiska členitosti je uvedená veta:
A) jednočlenná slovesná
B) jednočlenná neslovesná
C) dvojčlenná úplná
D) dvojčlenná neúplná
7. *Včelia papuľa sa naklonila nad neho a revala mu do tváre.*
Z hľadiska modality uvedená veta je:
A) oznamovacia
B) rozkazovacia
C) podmieňovacia
D) opytovacia
8. *Upravil pod sebou domáci koberec a vystrel sa.*
Zvýraznené slovo nahrad' antonymom.
9. **Nájdí v texte zdrobneninu a vypíš ju.**
10. **Z textu vypíš expresívne slovo s negatívnym citovým zafarbením.**
11. *„ Človek je ako tá včela, len jeho usilovnosť a práca ho spasí! “*
Z vety vypíš konkrétne podstatné mená v nominatíve singuláru.
12. *Pred očami (sa) mu mihali predstavy.*
Vetné členy v uvedenej vete sú v nasledovnom poradí:
A) Nepriamy predmet, priamy predmet, slovesný prísudok, podmet
B) nepriamy predmet, nepriamy predmet, slovesný prísudok, podmet
C) príslovkové určenie miesta, nepriamy predmet, slovesný prísudok, podmet
D) nevyjadrený podmet, príslovkové určenie miesta, nepriamy predmet, slovesný prísudok, priamy predmet
13. **K čomu autor prirovnáva včelie bzučanie?**
14. **Koľkokrát sa v texte nachádza priama reč?**

15. *Včelia papuľa sa naklonila nad neho a revala mu do tváre.*

Urč vzory zvýraznených slov v poradí v akom idú za sebou vo vete.

16. *Vnímal melódiu, ale ich reči vôbec nerozumel.*

Slovné druhy vo vete sú v nasledovnom poradí:

- A) Sloveso, podstatné meno, častica, zámeno, podstatné meno, častica, sloveso
- B) Sloveso, podstatné meno, spojka, zámeno, podstatné meno, častica, sloveso
- C) Sloveso, podstatné meno, spojka, zámeno, podstatné meno, citoslovce, sloveso
- D) Sloveso, podstatné meno, častica, zámeno, podstatné meno, predložka, sloveso

17. Koľko predložiek sa nachádza v poslednom odseku ukážky?

- A) 7
- B) 5
- C) 3
- D) 9

18. V ktorom ročnom období sa odohráva dej ukážky?

19. V ktorej z možností je správne uvedený slohový postup a slohový útvar ukážky?

- A) rozprávací postup – rozprávanie
- B) výkladový postup – výklad
- C) opisný postup – opis
- D) opisný postup – charakteristika

Diktát

Namiesto pomlčky doplň hlásku, ktorá tam patrí.

Niektorí vychovávateľk - ni zverenci ostali sam - , no niektorých nemohla nechať samých.

Tí chlapci nemali žiadny rešpekt. Tak - to boli od mladých čias. Tak - mto správaním

dosiahli to, že každ - učiteľ bol na nich veľmi prís - . Ľudia sme rôzn - . Nieкто je vážny,

iný je veselš - , no nikto nie je dokonal - . V iných krajinách je iný poriadok, in - ľudia.

M - sa budeme snažiť v – hnúť akýmkoľvek problémom. Môžeš m - , prosím, prezradiť,

ktorý spôso - sa ti zdá najle - ší. Koľk - z vás sa nemôžu zúčastniť nasledujúcich preteko - ?

Z tvoj - ch názorov mám nepríjemný pocit. Moj - m veľkým potešením sú animované seriál - .

***Vyhodnotenie testu prijimacich pohovorov zo SJL do 1. rocnika GMK
v skolskom roku 2020/2021 – A variant***

1. nedel'a zvonila	1 bod
2. C	1 bod
3. napr. nebabral	1 bod
4. C	1 bod
5. D	1 bod
6. A	1 bod
7. A	1 bod
8. zohl sa	1 bod
9. v'cielky	1 bod
10. napr. papu'a, zreal, hlupak	1 bod
11. clovek, v'cela	1 bod
12. C	1 bod
13. ku spevu	1 bod
14. 4	1 bod
15. pav'i, dla'n	2 body
16. B	1 bod
17. B	1 bod
18. jar	1 bod
19. A	1 bod